

Posúdenie žiadosti o vybudovanie detského ihriska z pohľadu komisie kultúry, športu, mládeže, rodiny a seniorov, dotácií a komunitného plánovania.

Detská bezpečnosť a povinnosti zriaďovateľa

Detské ihrisko je miesto nadväzovania prvých sociálnych a „pracovných“ kontaktov malých detí. Tvorba tohto priestoru si preto zaslúži pozornosť a vážnosť rovnako ako „veľké stavby dospelých“. Deti najmä v mladšom veku nemajú ešte schopnosť predvídať riziká ani odhadnúť nebezpečenstvo a správať sa tak, aby im predchádzali.

Je preto zodpovednosťou nás dospelých, aby sme deťom pripravili pre hru prostredie estetické, motivujúce a predovšetkým bezpečné. Úrazu sa často krát nedá zabrániť. Dodržaním pravidiel bezpečnosti vieme aspoň predísť úrazom vážnym, či menej vážnym. Na vážnosť tejto témy a potrebu uvedomiť si zásady správnej tvorby a následne údržby detských ihrísk upozorňujú aj stále častejšie kontroly tejto časti verejných priestranstiev zo strany SOI. Výsledky sú zatiaľ, žiaľ, vo väčšine prípadov alarmujúce.

Zariadenia inštalované na detských ihriskách podliehajú požiadavkám Smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (2001/95/ES). Táto smernica bola do slovenskej legislatívy implementovaná do zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa) a do nariadenia vlády č. 404/2007 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov). Tieto dva predpisy stanovujú výrobcovi, dovozcom, dodávateľom a predávajúcim povinnosť uvádzať na trh, predávať a ponúkať len bezpečné výrobky. Bezpečnosť výrobkov môže byť dosiahnutá okrem iného splnením požiadaviek platných technických noriem. V prípade zariadení detských ihrísk a povrchu tlmiaceho pádu sú to normy STN EN 1176 a STN EN 1177.

Norma STN EN 1176 sa skladá z nasledujúcich častí:

- STN EN 1176-1: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 1: Všeobecné bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy,
- STN EN 1176-2: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 2: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na hojdačky,
- STN EN 1176-3: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 3: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na kĺzačky,
- STN EN 1176-4: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 4: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na lanovky,
- STN EN 1176-5: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 5: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na kolotoče,
- STN EN 1176-6: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 6: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na kývavé zariadenia,
- STN EN 1176-7: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 7: Návod na inštaláciu, kontrolu, údržbu a prevádzku,
- STN EN 1176-10: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 10: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na úplne uzavreté zariadenia na hranie,
- STN EN 1176-11: 2008 Zariadenia a povrchy detských ihrísk. Časť 11: Ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na priestorové siete.

Norma týkajúca sa povrchu:

- STN EN 1177: 2008 Povrch ihriska tlmiaci náraz. Určenie kritickej výšky pádu.

Okrem toho, k elementom príslušenstva detských ihrísk sa používajú normy :

- STN EN 818 Krátkočlánkové reťaze na zdvíhanie. Bezpečnosť.
- STN EN ISO 9554 Vlákňové laná. Všeobecné ustanovenia.
- STN EN ISO 2307 Vlákňové laná. Stanovenie niektorých fyzikálnych a mechanických vlastností.

- STN EN 335, STN EN 350 a STN EN 351- týkajúce sa trvanlivosti dreva a výrobkov z dreva

Pri plánovaní detského ihriska je dobré uvedomiť si v akom režime a kým bude ihrisko navštevované. Verejný priestor prístupný komukoľvek a kedykoľvek je najháklivejší, preto je rozumné zvoliť herné zostavy a prvky z kvalitných, trvanlivých materiálov, s dlhou záručnou dobou a garanciami odolnosti voči vplyvu počasia aj vandalov. Je vhodné všimnúť si tiež váhové obmedzenie pre jednotlivé herné zariadenia.

Požiadavky na materiály a konštrukciu

- Výber materiálov a ich použitie má byť v zhode s príslušnými európskymi normami.
- Zvláštnu starostlivosť treba venovať materiálom, ktoré budú vystavené klimatickým a poveternostným podmienkam.
- Nátery povrchových plôch nesmú byť toxické.
- Nesmú sa použiť materiály, ktorých povrch prudko horí.
- Mali by byť dodržané národné a miestne stavebné predpisy.
- Drevené časti, ktoré sú v kontakte so zemou musia byť ošetrené tak, aby sa zabránilo ich hnitiu.
- Kovové časti musia byť chránené proti poveternostným vplyvom.
- Kovy, na ktorých sa tvoria toxické vrstvy oxidov, musia mať vytvorenú ochrannú netoxickú vrstvu.
- Plasty zosilnené sklenenými vláknami by mali vykazovať známky opotrebovania (napr. použitím rôzne farbených vrstiev).
- Nebezpečné látky (ako azbest, olovo, formaldehyd, PCB...) nie sú povolené.
- Všetky použité materiály nesmú tvoriť triesky, úlomky alebo črepiny.
- Vytŕčajúce klince, konce drôtených lán a špicaté alebo ostré časti nie sú povolené.
- Drsné povrchy nesmú predstavovať riziko úrazu.
- Vytŕčajúce skrutky nie sú povolené.
- Všetky prístupné rohy a hrany musia byť zaoblené s rádiusom najmenej 3 mm alebo nesmú byť ostré.
- Spoje musia byť zabezpečené pred uvoľnením alebo oddelením.
- Opotrebovateľné súčasti musia byť schopné výmeny a musia byť zabezpečené proti nepovolenej manipulácii.
- Drôty musia byť chránené proti korózii.
- Reťaze musia byť v súlade s ISO 1834. Maximálny otvor v každom smere musí byť 8,6 mm, okrem spojov, ktoré by nemali byť menšie ako 8,6 mm a ani väčšie ako 12 mm.
- Základy musia spĺňať s článkom 4.2.14 normy EN 1176-1:2008.

Po otvorení detského ihriska je prevádzkovateľ zodpovedný za všetky chyby, ktoré na ihrisku vzniknú a tiež za prípadné úrazy, ktoré sa na ihrisku stanú. Z pohľadu bezpečnosti detí nepostačuje tabuľka s upozornením „Hra na vlastné nebezpečenstvo“. Povinnosťou a zodpovednosťou zriaďovateľa/správcu ihriska je preto pravidelne kontrolovať, či všetky prvky ihriska sú v poriadku a v prípade akejkolvek chyby zabezpečiť nápravu čo najskôr.

Na detskom ihrisku by sa mala nachádzať informačná tabuľa, na ktorej bude uvedená osoba, ktorá je zodpovedná za správu a prevádzkovanie ihriska. Na tejto tabuli okrem adresy detského ihriska, treba napísať aj telefónne čísla záchranných služieb.